

Sygn. akt XXIII Gz 1028/21

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXIII Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Gałas

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 25 marca 2021 r., sygn. akt XV GC 440/21

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie, przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie do dalszego prowadzenia pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sędzia Anna Gałas

Sygn. akt XXIII Gz 1028/21

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 marca 2021 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie umorzył na podstawie art. 505³³ k.p.c. postępowanie w sprawie w całości.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 505³³ k.p.c. w przypadku braku podstaw do wydania nakazu zapłaty sąd umorzył postępowanie. Zwrócono uwagę na to, że przepis ten wprowadzono na podstawie art. 1 pkt 201 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469 ze zm.) dalej: ustawa nowelizująca k.p.c., która weszła w życie w dniu 7 listopada 2019 r. Według art. 11 ust. 1 pkt 3 tej nowelizacji, w sprawie wszczętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoznawane w elektronicznym postępowaniu upominawczym do czasu zakończenia postępowania w danej instancji podlegają rozpoznaniu zgodnie z przepisami unijnymi dotychczasowym. Wprawdzie nowe przepisy dotyczące elektronicznego postępowania upominawczego weszły w życie w dniu 7 lutego 2020 r. - zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy nowelizującej k.p.c., niemniej jednak moment wejścia w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. jako kompleksowej regulacji to data 7 listopada 2019 r. W ocenie Sądu Rejonowego, dlatego w sytuacji braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w rozpoznawanej sprawie oraz uwzględniając, że pozew wzniesiono przed dniem 7 listopada 2019 r. postępowanie należało umorzyć. Sąd wskazał też, że nie stanowi to przeszkody do złożenia pozwu o to samo roszczenie w trybie art.

505³⁷ § 2 k.p.c. w brzmieniu, które weszło w życie w dniu 7 lutego 2020 r. z zachowaniem skutków prawnych złożenia pozwu w ramach elektronicznego postępowania upominawczego.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód. Rozstrzygnięciu Sądu I instancji zarzucił:

- 1) naruszenie przepisów postępowania cywilnego tj. art. 505³³ k.p.c., poprzez jego błędne zastosowanie i umorzenie postępowania bez podstawy prawnej, podczas gdy sprawie winien być nadany dalszy bieg;
- 2) naruszenie przepisów postępowania cywilnego tj. art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, poprzez jego niedostosowanie i nieprocesowanie sprawy zgodnie ze starymi przepisami obowiązującymi przed nowelizacją z dnia 7 listopada 2009 r.

W powołaniu na te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do rozpoznania sadowi właściwości ogólnej oraz zasądzenie od pozwanego

na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Pozwany nie wniósł odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Zarzuty zawarte w zażaleniu sprowadzały się do twierdzenia, że Sąd I instancji nie miał podstaw prawnych do zastosowania art. 505³³ k.p.c. w nowym brzmieniu tj. obowiązującym od dnia 7 lutego 2020 r., gdy pozew w (...) został wniesiony przed tym dniem, i w konsekwencji na podstawie tego przepisu umorzenia postępowania w sprawie. To oraz zarzucana w zażaleniu wadliwa interpretacja przepisów przejściowych z ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469 ze zm.) – dalej też: ustawa nowelizująca k.p.c., spowodowało, że Sąd II instancji był zobligowany do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

Przed dalszą oceną należy podkreślić, że w niniejszej sprawie wszczętej w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w ocenie Sądu II instancji, postanowienie o przekazaniu sprawy, zostało wydane z pewnością w zakresie kognicji wyłącznej sądu właściwego w elektronicznym postępowaniu upominawczym i w zgodzie z procesową podstawą jego wydania tj. przepisem art. 505³³ k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w tej sprawie tj. przed 7 lutego 2020 r.

Stanowiący podstawę do wydania zaskarżonego postanowienia o umorzeniu postępowania, przepis art. 505³³ k.p.c. w brzmieniu: „W przypadku braku podstaw do wydania nakazu zapłaty sąd umarza postępowanie” zaczął obowiązywać od dnia 7 lutego 2020 r. Co istotne, to pozew w tej sprawie został wniesiony w dniu 7 listopada 2019 r. Zgodnie natomiast z przepisem art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej k.p.c., sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy (zasadniczo 7 listopada 2019 r.), rozpoznawane w elektronicznym postępowaniu upominawczym do czasu zakończenia postępowania w danej instancji podlegają rozpoznaniu zgodnie z przepisami, w brzmieniu dotychczasowym.

Przepis art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej k.p.c. ma zastosowanie do wszystkich spraw rozpoznawanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym wszczętych przed dniem wejścia w życie wskazanej nowelizacji, ale przy uwzględnieniu całości nowelizacji elektronicznego postępowania upominawczego i stanu faktycznego sprawy. Jeżeli z kolei kompleksowa regulacja nowych przepisów elektronicznego postępowania upominawczego weszła w życie dopiero po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej k.p.c., to do upływu tego czasu nie obowiązują jeszcze te nowe przepisy o elektronicznym postępowaniu upominawczym. W sytuacji kompleksowości tej regulacji, bezprzedmiotowe bowiem byłoby regulowanie odnośnie do tego postępowania kwestii intertemporalnych w sposób,

jaki wynika z ww. art. 11 ust. 1 pkt 3, ponieważ w okresie od 7 listopada 2019 r. do 6 lutego 2020 r. nie występuje jeszcze kolizja, która wymagałaby rozstrzygnięcia w drodze skorzystania z tych przepisów intertemporalnych (por. trafne stanowisko M. Dziurda, M. Sieńko – Komentarz do art. 11, art. 12 i art. 17 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, LEX). Należy też zwrócić uwagę, że mimo pominięcia tego przez zaskarżone orzeczenie, to są Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie tj. przekazujący prawidłowo zinterpretował przepisy intertemporalne i w zgodzie z obowiązującym art. 505³³ k.p.c. w wersji sprzed nowelizacji przekazał sprawę do rozpoznania według właściwości ogólnej Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie.

Niewątpliwie, m. in. dla przepisu art. 505⁽³³⁾ k.p.c. ustawodawca w art. 17 pkt 3 ustawy nowelizującej k.p.c. określił inną datę wejścia w życie niż większości regulacji k.p.c. decydując, że wchodzi on w życie dnia 7 lutego 2020 r. Zwrócić należy jednak uwagę na to, że jakkolwiek zgodnie z treścią części wstępnej przepisu art. 17, ustawa rozumiana jako całość (w tym przepisy intertemporalne zawarte w art. 9 – 15), weszła w życie w dniu 7 listopada 2019 r., to w drodze wyjątku, w zakresie obejmującym regulacje dotyczące kompleksowej zmiany przepisów o elektronicznym postępowaniu upominawczym, weszła w życie dopiero z dniem 7 lutego 2020 r. (art. 17 pkt 3). W literaturze słusznie podnosi się, że ze względów funkcjonalnych należy przyjąć, że na gruncie art. 11 ust. 1 pkt 3) ustawy nowelizującej k.p.c., dniem wejścia w życie ustawy jest data wejścia w życie nowych przepisów o elektronicznym postępowaniu upominawczym, czyli 7 lutego 2020 r., a nie formalna data wejścia w życie samego przepisu art. 11 tej ustawy (Komentarz do art. 11 ustawy – J. Gołaczyński/Szostak „Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, LEGALIS, M. Dziurda, M. Sieńko – Komentarz do art. 11, art. 12 i art. 17 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, LEX).

W tej sprawie, pozew został wniesiony w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 7 listopada 2019 r. do właściwego Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie. Sąd ten na podstawie art. 505³³ k.p.c. postanowieniem z dnia 13 grudnia 2019 r. przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, który jak się wydaje uznając kontynuację postępowania według przepisów obowiązujących przed 7 lutego 2020 r., w dniu 8 kwietnia 2020 r. na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. wezwał pełnomocnika powoda do uzupełnienia braków pozwu i po uzupełnieniu, w dniu 22 lipca 2020 r. wydał nakaz zapłaty.

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. To oznacza, że sprawa była rozpoznawana w elektronicznym postępowaniu upominawczym według przepisów w brzmieniu dotychczasowym tj. przed 7 lutego 2020 r. Co więcej, podstawa procesowa przekazania do sądu właściwości ogólnej też jednoznacznie na to wskazuje, dając także stronom rzetelną informację, co do obowiązującej w sprawie procedury.

Mając na uwadze to, że pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniesiony został przed wskazanym wyżej dniem wejścia w życie ustawy w odniesieniu do tego postępowania, to tym samym w świetle powyższych rozważań nie można zaakceptować stanowiska Sądu I instancji, że z uwagi na aktualnie obowiązujące regulacje, postępowanie podlegało umorzeniu na podstawie art. 505³³ k.p.c. Faktycznie bowiem tylko tępo czynności procesowych sądu generowałyby stosowanie oznaczonych przepisów. Nie zmienia to jednak zasadniczej konstatacji, że data wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym przed 7 lutego 2020 r. determinowała też sposób procedowania, co do tego pozwu i zastosowanie przepisów dotychczasowych.

Reasumując, Sąd I instancji wadliwie zastosował w sprawie przepis art. 505³³ k.p.c. i na tej podstawie umorzył postępowanie, działając bezpodstawnie poza własną kognicją. Na marginesie tylko należy wskazać, że

ustawa nowelizująca k.p.c. zawiera takie przepisy intertemporalne, że zasadne były wątpliwości interpretacyjne zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie odpowiednio stosowanego art. 386 § 1 w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji i uchylił zaskarżone postanowienie. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeknie Sąd Rejonowy na zasadzie art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c.

Sędzia Anna Gałas